

Karanasan ng mga Ama na mag Isang Nagtataguyod sa mga Anak

EVERLYN JANE P. CABUTAJE

ROSEMAY S. VALIENTE

Di-gwardradong tesina ipinasa sa kaguruan ng Departamento

ng Sikolohiya, Kolehiyo ng Sinig at Agham,

pampamahalaang Unibersidad ng Gitnang Luzon,

Lungsod Agham ng Munoz, Nueva Ecija,

bilang katuparan ng mga

pangangailangan para

sa kursong

BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA

2019

Ang pambatsilyer na tesina na pinamagatang **KARANASAN NG MGA AMA NA MAG ISANG NAGTATAGUYOD SA MGA ANAK** na inihanda at ipinasa nina **EVERLYN JANE PRANES CABUTAJE** at **ROSEMAY SAGUN VALIENTE** bilang pagtupad sa mga pangangailangan sa kursong **BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA** na tinanggap at sinang-ayunan.

ROBINSON Z. LUMONTOD III

Tagapayo

Kaguruan ng Sikolohiya

1-15-19

Petsa

MA. ROSARIO I. BULANAN

Tagasuri

Kaguruan ng Sikolohiya

1-15-19

Petsa

Tinanggap at sinang-ayunan bilang pagtupad sa mga pangangailangan ng kursong **BATSILYER NG SINING SA SIKOLOHIYA**.

ANGELO R. DULLAS

Tagapangulo

Kaguruan ng Sikolohiya

1-15-19

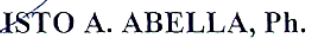
Petsa

RICH MILTON R. DULAY

Tagapamahala ng Pananaliksik

1-15-19

Petsa

EVARISTO A. ABELLA, Ph. D.

Dekano

1-15-19

Petsa

ANG MAY AKDA**PERSONAL NA DATOS**

Pangalan	Everlyn Jane P. Cabutaje
Araw ng Kapanganakan	Pebrero 20, 1993
Lugar ng Kapanganakan	Lupao, Nueva Ecija
Tirahan	Poblacion West, Lupao Nueva
Relihiyon	Born Again-Christian
Magulang	Edwin C. Cabutaje Julieta C. Pranes

PAARALANG PINASUKAN

Kolehiyo	Bachelor of Arts in Psychology Central Luzon State University Science City of Muñoz, Nueva Ecija February, 2019
Sekondarya	Doña Juana Chioco High School Poblacion West, Lupao, Nueva Ecija 2018-2019
Elementarya	Lupao Central School Lupao, Nueva Ecija 2003-2004

Professional Seminars/Forums/Workshop

Participant

Mental Health Matters
IGS-Mini Theater, Central Luzon State University
Department of Psychology
Science City of Muñoz, Nueva Ecija
October 18, 2017

Participant

Discipleship Training
Faith Assembly Church
San Jose City Nueva Ecija
July 8 & 9, 2017

Participant

DSM-IV-TR to DSM-5: What is the Difference?
Knights of Columbus Hall
San Jose City, Nueva Ecija
February 18, 2018

Participant

Test Taking Skills and Strategies
Knights of Columbus Hall
San Jose City, Nueva Ecija
February 18, 2018

Participant

Philippine Psychology in Challenging Times

SMX Convention, Mall of Asia

Pasay City

De La Salle University

Taft Avenue, Manila

January 26 & 27, 2018

On-the-Job-Training

Philippine Center for PostHarvest Development and Mechanization (PhilMech)

CLSU Compound, Science City of Muñoz, Nueva Ecija

August- September 2018

ANG MAY AKDA

PERSONAL NA DATOS

Pangalan	Rosemay Sagun Valiente
Araw ng Kapanganakan	Abril 28, 1996
Lugar ng Kapanganakan	Sadiat West, San Manuel Isabela
Tirahan Ecija	Maligaya, Science City of Muñoz Nueva
Relihiyon	Born Again Christian
Magulang	Florencio Modelo Valiente Leonila Sagun Valiente

PAARALANG PINASUKAN

Kolehiyo	Bachelor of Arts in Psychology Central Luzon State University Science City of Muñoz, Nueva Ecija February 2019
Sekondarya	Sto. Domingo National Trade School Baloc, Sto Domingo, Nueva Ecija 2008 – 2012
Elementarya Ecija	Maligaya Elementary School Maligaya, Science City of Muñoz, Nueva 2002 – 2008

Professional Seminars/Forums/Workshop Attended

Participant

Lektyur sa Saliksikan: Serye ng Pananaliksik sa Wika, Kultura at Panitikan

Awditoryum ng Central Luzon State University

Departamento ng Filipino

Lungsod Agham ng Muñoz, Nueva Ecija

August 19, 2013

Participant

20th Psychology Student Research Congress

Auditorium, Central Luzon State University

Department of Psychology

Science City of Muñoz, Nueva Ecija

March 07, 2014

Participant

“Mental Health: Same world, Different View”

IGS-Mini Theater

Department of Psychology

Science City of Muñoz, Nueva Ecija

October 18, 2017

Participant

31st Annual PAPJA Convention

“Philippine Psychology in Challenging Times”

MOA-SMX Convention Center, Pasay City and De La Salle University, Taft Avenue, Manila

January 26-27, 2018

Participant

“DSM-IV-TR to DSM-5: What is the Difference?”

Knights of Columbus Hall, San Jose City, Nueva Ecija

February 18, 2018

Participant

“Test Taking Skills and Strategies in preparation for the Psychometrician Licensure Examination”

Knights of Columbus Hall, San Jose City, Nueva Ecija

February 18, 2018

On-the-Job-Training

Philippine Center for PostHarvest Development and Mechanization (PhilMech)

CLSU Compound, Science City of Muñoz, Nueva Ecija

August- September 2018

PASASALAMAT

Sa bahaging ito ng papel ay ang taos pusong pasasalamat ng mananaliksik sa lahat ng taong naging bahagi nito, lalong lalo na sa mga pumayag na maging kalahok at sa mga naging inspirasyon at motibasyon upang mabuo ang tesinang ito.

Una sa lahat, gusto kong magpasalamat kay **Lord**, Dahil hindi niya ko hinayaang sumuko noong ako ay nawawalan na ng pag asa na magiging maayos ang lahat. Sa mga problemang nagdaan sa akin ikaw po naging takbuhan ko. Salamat po!

Gusto ko ring pasalamatan ang mga naging **kalahok**, una sa lahat salamat po sa pagpayag niyo na maging bahagi kayo ng aming tesina at maraming salamat po sa pagtitiwala at pagbahagi niyo samin ng inyong buhay, kung hindi dahil sa inyo ay hindi magiging matagumpay ang tesinang ito. Hangad po namin ang katagumpayan ng inyong mga mithiin sa buhay. Salamat po ng marami sa inyong lahat.

Sa aming tagapayo, **Sir Robinson Z. Lumontod III**, maraming salamat po sa pag gabay sa amin upang matapos ang tesina na ito at sa walang sawang pagbibigay ng mga payo para maging maayos at matapos naming ang tesinang ito, Salamat po. At sa aming naging tagasuri **Ma'am Maria Rosario I. Bulanan** at **Sir Angelo R. Dullas**, salamat po inyong pagbibigay ng mga suhestiyon upang mas mapaganda at mapalinaw ang mga kahulugan ng pag-aaral na ito.

At sa aking Thesis partner (**Momshie Ever**), Salamat, kasi kahit minsan nahihirapan na tayo at napaghihinaan na tayo ng loob na matatapos natin itong ating papel, pero mas pinili parin nating gawin lahat ng makakaya natin hanggang sa huli para

magawa at maiayos natin itong ating papel. Pero, Eto na talaga 'to momsh! Ggraduate na talaga tayo!

Sa mga kaibigan ko, **(Bhel,Jess,Cris,Lian at Zen)** salamat sa inyo gals, na kahit na graduate na kayo pero kapag kailangan ko ng tulong niyo anjan parin kayo. Salamat! At kay **(Edna)** salamat sa walang sawang pagpapalakas ng loob ko kapag nadodown na ako palagi kang anjan para makinig sakin. Salamat! At kay **(Momshie Acrylle)** na nakasama namin ni **(Ate Ever)** sa ojt na naging friend namin hanggang ngayon, salamat momsh sa mga kulitan at kwentuhan nating tatlo. Ggraduate na tayo! Tara na mag Samgyupsal!

At higit sa lahat sa Family ko sa **Nanay** at **Tatay** ko, Salamat sa pag papaaral sakin, na kahit na natagalan sinuportahan niyo parin ako. At sa mga **Ate** at sa mga **Kuya** ko na tumulong sa pag papaaral sakin. Salamat sa walang sawang suporta niyong lahat! Ang tagal nating hinintay to. Pero, Eto na! Ggraduate na talaga ko! Sa wakas! Maraming Salamat sa inyong lahat.

To God Be All the Glory!!!

ROSEMAY S. VALIENTE

PASASALAMAT

Sa bahaging ito ng papel ay ang taos pusong pasasalamat ng mananaliksik sa lahat ng taong naglaan ng oras na tumulong lalung-lalo na ang mga kalahok, nagbigay inspirasyon at motibasyon upang ipagpatuloy at mabuo ang tesinang ito.

Bago ang lahat gusto kong pasalamat an gating **Panginoong Hesus**. Maraming maraming salamat po sa buhay na pahiram niyo sa akin at sa pangako niyong (**Genesis 28:15**) “Hindi kita iiwan hanggang sa matupad ang lahat ng sinabi ko sa iyo.” Salamat po sa napakagandang plano na inilaan niyo sa kin, sa pag gabay sa araw araw, sa pag layo sa akin sa masama at sa lahat ng pag papala. Tunay nga na walang kalugihan ang maging tagasunod mo. Maglalaho ang lahat ng bagay sa mundong ito ngunit ikaw at ang iyong salita ay mananaliti hanggang wakas. Sa kabila ng pagkukulang ko dinala mo parin ako sa pagkakataong ito na makapagtapos sa kursong gusto ko. At habang ako ay nabubuhay patuloy akong magpapasalamat at patuloy kong ipalalaganap ang mabuting balita sa lahat ng aking gagawin. Salamat po sa habag at biyaya mo, Hesus!

Sa aking tagapayo, **Sir. Robinson Z. Lumontod III**, maraming salamat po sa pang unawa at pag gabay lalo na ang pagbibigay ng mahabang pasensiya upang maisagawa ang tesinang ito. **Ma’am Maria Rosario I. Bulanan** tagasuri ng tesinang ito, ma’am, salamat po sa mas malalim na pagbibigay direksyon at suhestiyon upang mas mapaganda at mapalinaw ang kahulugan ng pag-aaral na ito.

Para sa mga kalahok, Joe, Danilo, Mar at Joseph, sa kabila ng alinlangan at hiya, maraming maraming salamat sa taos-pusong kooperasyon at pagtitiwala na ibahagi ang inyo-inyong istorya. Isa kayo sa pinakaimportanteng bahagi ng tesinang ito.

Sa mga magulang ko, **Papa (Edwin Cabutaje), Mama (Julieta Pranes)** maraming salamat po dahil biyaya kayo ng Diyos sa kin na maging magulang ko. Salamat sa mga pangaral niyo at sa pagbibigay ng lakas ng loob sa tuwing ako ay napanghihinaan. Salamat dahil hindi niyo ako iniwan at sinukuan mula nung una. You are the best gift ever. At patuloy akong mag babalik ng pasasalamat sa Diyos dahil kayo yung mga magulang ko.

Sa **Jesus the Healer Church Family** lalo na sa **Co Leaders** ko, **Her, Ene, Jhyt, Jorey at Gian** salamat sa laging pananalangin lalo na sa mga panahong parang nasa kawalan ako. Salamat sa lahat ng pag tama sa mga mali ko, sa lahat ng pagmamahal na ipinadarama ninyo. Dahil hindi lang kayo basta kaibigan, hindi lang basta kasama lingo lingo sa pagsamba kundi pamilya ko na din kayo.

To God Be All the Glory!!!

EVERLYN JANE P. CABUTAJE

TALAAN NG NILALAMAN

	PAHINA
PAMAGAT	i
DAHON NG PAGPAPATIBAY	ii
ANG MAY AKDA	iii
PASASALAMAT	ix
TALAAN NG NILALAMAN	xiii
ABSTRAK	xv
PANIMULA	1
Kaugnay na Literatura ng Pag-aaral	
Kasalukuyang Pag-aaral	
KONSEPTWAL NA BALANGKAS	11
TEORETIKAL NA BALANGKAS	12
METODOLOHIYA	15
Disenyo ng pag-aaral	
Mga Kalahok	
Panukat ng Pag-aaral	

Paraan ng Pagkuha ng Datos

Paraan ng Pag-aanalisa ng Datos

RESULTA	18
Unang Kalahok	
Pangalawang Kalahok	
Ikatlong Kalahok	
Ikaapat na Kalahok	
DISKUSYON	34
TEORETIKAL NA IMPLIKASYON	43
BUOD NG PAG-AARAL	47
KONKLUSYON	49
REKOMENDASYON	51
MGA BATAYAN	53
APENDISES	56

Abstrak

CABUTAJE, EVERLYN JANE P. at **VALIENTE, ROSEMAY S.** Batsilyer sa Sining at Agham, Departamento ng Sikolohiya, Kolehiyo ng mga Sining at Agham.
KARANASAN NG MGA AMA NA MAG- ISANG NAGTATAGUYOD SA MGA ANAK.

Tagapayo: Robinson Z. Lumontod III

Ang pag-aaral na ito ay patungkol sa karanasan ng mga ama na mag isang nagtataguyod sa mga anak. Ang pangunahing layunin ng pag-aaral na ito ang alamin ang kanilang karanasa sa pamamagitan ng pagtukoy sa kanilang mga suliranin na pinagdadaanan, paraan ng paghararap sa mga problemang ito at relasyon sa kanilang mga anak. Ginamit bilang batayan sa pag-aaral na ito ang Modelo ng Pagdadala ni Edwin Decenteceo (Decenteceo, 1999). Kinabibilangan ng apat na kalahok ang pag-aaral na ito na mula sa Lungsod ng San Jose City, nueva Ecija. Upang malayang mailahad at maibahagi ng mga kalahok ng kanilang karanasan o saloobin, nakipagpalagayan ng loob ang mananaliksik at nakipagkwentuhan ang mga ito.

Inilahad ang resulta base sa bawat kwento ng buhay ng bawat kalahok. Tinalakay dito ang naging suliranin, paraan ng pagharap ng, relasyon sa anak at ang mithiin ng ama para sa kanilang mga anak at para sa kanilang sarili.naging pangunahing suliranin ng mga ama ang pagba-budget sa mga gastusin at ang pangungulila sa kanilang mga kabyak sa buhay. Naging epektibong paraan ng pagharap ng mga kalahok sa kanilang mga suliranin ang pagdarasal at pagtuon ng atensyon sa kanilang mga anak at naghanap ng ibang

mapaglilibangan. Gayunpaman naging maayos ang naging relasyon nila sa kanilang mga anak.

Mga Batayan

- Amato, P. (2005). The Impact of Family Formation Change on the Cognitive, Social, and Emotional Well-Being of the Next Generation. <http://futureofchildren.org/publications/journals/article/index.xml?journalid=37&articleid=107&sectionid=692>
- Brady, D., Burroway, R. (2012). Targeting, Universalism, and Single-Mother Poverty: A Multilevel Analysis Across 18 Affluent Democracies. *Demography* 49(2):719-746.
- Branger, K. (2003). Cumul de désavantages. La situation des femmes et des hommes en Suisse Troisième rapport statistique, OFS, pp. 161–189.
- Bereswill, M., Scheiwe, K. and Wolde, A. (2006) Einleitung [Introduction], in: M. Bereswill and K. Scheiwe [Eds.] *Vaterschaft im Wandel*, pp.7-18. (Wenheim/ Münster: Juventa).
- Bumpass, Larry and Hsien-Hen Lu. 2000. "Trends in Cohabitation and Implications for Children's Family Contexts in the United States." *Population Studies*. 54 (March): 29-41.
- Brodsky, G., Buckley, M., Day S, Young, M. (2005) Human Rights Denied: Single Mothers on Social Assistance in British Columbia. The Poverty and Human Rights Centre. [http:// www.povertyandhumanrights.org/docs/denied.pdf](http://www.povertyandhumanrights.org/docs/denied.pdf).
- DeVanzo, Julie and Omar Rahman. (1993). "American Families Trends and Correlates." *Population Index*, 59:350-86.
- Dufur, Mikaela J., Nyssa C. Howell, Douglas B. Downey, James W. Ainsworth, and Alice J. Lapray. 2010. "Sex Differences in Parenting Behaviors in Single-Mother

- and Single-Father Households.” *Journal of Marriage and Family* 72(5):1092–1106.
- Jaffee, Sara R., et al. "Life with (or without) Father: The Benefits of Living with Two Biological Parents Depend on the Father's Antisocial Behavior." *Child Development* 74 (January-February 2003): 109–27
<http://www.healthofchildren.com/S/Single-ParentFamilies.html#b#ixzz50Uhpv1cy>
- Kiernan, Kathleen E. (1992). The impact of family disruption in childhood on transitions made in young adult life. *Populations Studies*, 46, 213-234.
- Lopez Vilaplana, C. (2013). Children were the age group at the highest risk of poverty or social exclusion in 2011. *Statistics in focus*, 4/2013, Eurostat.
- Maricar G. Anastacio, JessicaCathrine C. Feria, Samantha Isabelle Garcia, Patricia Angela C. Leong atTheresa Anne Nadine B. Lichauco Mula sa BSN I-7, Kolehiyo ng Narsing (TA: 2008-2009),
- McLanahan, Sara, and Gary Sandefur. 1994. *Growing Up with a Single Parent: What Hurts, What Helps*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- McLanahan, S, and Karen Booth. 1989. “Mother-only families: Problems, prospects, and politics.” *Journal of Marriage and Family* 51(3):557–580.
- Mortelmans, D. and Defever C. (2014). Labor and income trajectories of lone parents after divorce. Conference presentation at “Workshop Lone parenthood in a life course perspective”, Lausanne 6-7th June 2014.

Osborn, S. & (2009). Interpretative Phenomenological Analysis.

Ricciuti, H. Journal of Educational Research, April 2004; vol 97: pp 196-206

Targosz, S., Bebbington, P., Lewis, G., Brugha, T., Jenkins, R., Farrel, M., Meltzer, H.
(2003). Lone mothers, social exclusion and depression. Psychol Med, 33: 715–722.

US Bureau of the Census. 2000. "Poverty in the United States, 1999." *Current Population Reports*, P60-210. Washington: Government Printing Office.